

transparency.org/cpi2018.

2. Через корупцію Україна не змогла запустити супутник: Gazeta.ua. URL: https://gazeta.ua/articles/economics/_cerez-korupciyu-ukrayina-ne-zmogla-zapustiti-suputnik/810134.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

4. Інформація про проведені перевірки у 2018 році та найпоширеніші порушення: веб-сайт НАЗК. URL: https://old.nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/2019/news/dlya_rozmishchennya_na_sayti_za_2018.pdf.

УДК 347.82:629.73.14-519 (043.2)

Гапонюк А.Л., керівник,
ГО «Авангард Аяксів Атторнея», м. Вінниця, Україна

Сенько А.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В УКРАЇНІ

Сьогодні в Україні можна зустріти використання безпілотних літальних апаратів (далі – БПЛА) майже скрізь. Їх використовують у військових, комерційних цілях, а також для задоволення своїх власних потреб та інтересів. Контроль польотів БПЛА в нашій країні ще досі є нерегульованим на законодавчому рівні, що свідчить про актуальність теми.

Для вдосконалення правового регулювання використання безпілотних літальних апаратів у повітряному просторі України актуальним та корисним буде вивчення європейського досвіду комплексного врегулювання вказаної сфери. Формування системи правового регулювання дій по керуванню БПЛА, в тому числі і при керуванні дронів, базується на основних напрямках: використання повітряного простору щодо безпеки польотів; введення оперативних обмежень на польоти дронів; визначення адміністративно-правових процедур видачі дозволів на політ, ліцензій на збір даних та ін. Крім того, окремим напрямком правової регламентації є збір і обробка інформації про людей, яка становить їх персональні дані [1].

Необхідно зауважити, що на міжнародному рівні прийнято цивільні авіаційні правила, які забороняють БПЛА літати над територією іншої держави без її дозволу [2]. Існують загальні правила використання БПЛА, які діють в усіх країнах, а саме: завжди використовувати в полі зору, не вище допустимих норм,

заборона польотів в зоні аеропортів, стратегічних об'єктів, а також не наближатися до людей та тварин. Станом на сьогодні в Європейському Союзі існує ряд нормативно-правових актів щодо регулювання польотів БПЛА, серед яких: Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/1139 від 4 липня 2018 р. «Про загальні правила у сфері цивільної авіації і створення Європейського агентства з безпеки польотів» [3], Делегований Регламент Європейської Комісії «Про безпілотні літальні системи та операторів безпілотних літальних систем третіх країн». Новелою цих документів є визначення вимог, яким повинні відповідати БПЛА, щоб їх можна було використовувати без необхідності отримання попереднього дозволу від органів влади.

У п. 23 ст. 1 Повітряного кодексу України практично визначена сутність терміну «безпілотне повітряне судно» – це таке повітряне судно, яке призначене для виконання польоту без пілота на борту, керування польотом якого і контроль за яким здійснюються за допомогою спеціальної станції керування, що розташована поза повітряним судном [4]. Сьогодні в Україні відбуваються спроби врегулювати правила застосування БПЛА, прийнято ряд підзаконних нормативно-правових актів в цьому напрямку. Відповідно до вимог пункту 4 розділу II Правил використання повітряного простору, польоти БПЛА масою до 20 кг включно виконуються без подання заявок на використання повітряного простору Проте, таке використання можливо лише за умови дотримання наступних вимог: польоти виконуються без перетинання державного кордону України; в межах прямої видимості, при цьому швидкість польоту складає не більше 160 км/год.; не ближче 5 км від зовнішніх меж злітно-посадкових смуг аеродромів; не ближче 500 м від пілотованих повітряних суден; польоти не виконуються над скупченням людей на відкритому просторі, об'єктами, які визначені відповідними органами державної влади; якщо максимальна висота польоту не вище 120 м над рівнем земної (водної) поверхні, 50 м над рівнем земної поверхні в межах спеціально встановлених зон, на горизонтальній відстані не більше 100 м від перешкод. В інших випадках польоти безпілотного повітряного судна масою до 20 кг включно та усі без винятку польоти безпілотного повітряного судна масою більше 20 кг виконуються у межах спеціально встановлених зон та маршрутів з дотриманням вимог щодо подання заявок на використання повітряного простору, отримання дозволів та умов використання повітряного простору, інформування спеціальних органів у цій сфері [5-7].

На підставі вищезазначеного, необхідно вказати, що чинне законодавство України лише фрагментарно урегульовує механізм використання БПЛА. Спеціального нормативно-правового акту в Україні, який би врегулював питання сертифікації, атестації операторів, а також інтеграції у сферу управління повітряного руху станом на сьогодні, на превеликий жаль, ще не прийнято. Для більш врегульованої діяльності літальних апаратів необхідне врахування досвіду тих країн, де БПЛА активно використовуються як у цивільних, так і у військових цілях.

Література

1. Бакутін Є.І. Напрями вдосконалення законодавчого регулювання використання БПЛА в діяльності Національної поліції України. *Держава і право: зб. наук. праць. Юрид. і політ. науки*. 2017. Вип. 77. С. 307-320.
2. Ковтюх Н.П. Адміністративно-правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у Європейському Союзі. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 87-90.
3. Regulation (EU) 2018/1139 of the european parliament and of the council of 4 July 2018. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.
4. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.
5. Про затвердження Положення про використання повітряного простору України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 груд. 2017 р. № 954. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-%D0%BF>
6. Про затвердження Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України»: Наказ Державіаслужби України та Міністерства оборони України від 01 трав. 2018 р. № 430/210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1056-18>
7. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 трав. 2018 р. № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80>